SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 8. septembra 2005*

V zadevi C-303/04,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 234 ES, ki ga je vložilo Tribunale di Voghera (Italija) z odločbo z dne 1. julija 2004, ki je prispela na Sodišče 16. julija 2004, v postopku

Lidl Italia Srl

proti

Comune di Stradella,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi R. Silva de Lapuerta, predsednica senata, C. Gulmann (poročevalec) in J. Klučka, sodnika,

* Jezik postopka: italijanščina.

generalna pravobranilka: J. Kokott,
sodni tajnik: R. Grass,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

— za Lidl Italia Srl F. Capelli, profesor, skupaj z M. Valcado, odvetnik,

— za Comune di Stradella F. Abbà,

— za francosko vlado G. de Bergues in R. Loosli-Surrans, zastopnika,

— za Komisijo Evropskih skupnosti D. Recchia, zastopnica, skupaj z M. R. Mollico, odvetnik,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalne pravobranilke, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 1 in 8 Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 98/34/ES z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka

za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe (UL L 204, str. 37), kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 98/48/ES z dne 20. julija 1998 (UL L 217, str. 18, v nadaljevanju: Direktiva 98/34), in člena 28 ES.

2 Ta predlog je bil vložen v okviru tožbe Lidl Italia Srl (v nadaljevanju: Lidl) zoper Comune di Stradella, z namenom doseči razglasitev ničnosti sklepa, ki od te družbe zahteva, da plača upravno denarno kazen, ker je tržila vatirane palčke, ki niso biorazgradljive.

Pravni okvir

Skupnostna ureditev

3 Člen 1 Direktive 98/34 določa:

„V tej direktivi naslednji izrazi pomenijo:

[...]

(3) ‚tehnična specifikacija' je v dokumentu vsebovana specifikacija, ki določa zahtevane lastnosti proizvoda, kot so stopnja kakovosti, zmogljivost, varnost ali

mere, vključno z zahtevami v zvezi s proizvodom glede imena, pod katerim se prodaja, izrazoslovjem, simboli, preskušanjem in preskusnimi postopki, embalažo, označevanjem ali etiketiranjem in postopki za ugotavljanje skladnosti.

[...]

(6) ‚standard' je tehnična specifikacija za večkratno ali trajno uporabo, ki jo je odobril priznan standardizacijski organ, katere izpolnjevanje ni obvezno in sodi v eno od naslednjih kategorij:

[...]

— nacionalni standard: standard, ki ga sprejme nacionalni standardizacijski organ in je na voljo javnosti;

[...]

(11) ‚tehnični predpis' je tehnična specifikacija ali druga zahteva ali predpis o storitvah, skupaj z ustreznimi upravnimi določbami, katerih upoštevanje je formalno in dejansko obvezno pri trženju, zagotavljanju storitve, ustanovitvi dobavitelja storitve ali uporabi v državi članici ali njenem večjem delu, pa tudi

zakoni in drugi predpisi držav članic, razen tistih, ki so določeni v členu 10 in prepovedujejo proizvodnjo, uvoz, trženje ali uporabo izdelka ali ki prepovedujejo opravljanje ali uporabo storitve ali ustanovitev dobavitelja storitve.

[...]"

4 Člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34 določa:

„Države članice v skladu s členom 10 takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa, razen kadar gre le za prenos celotnega besedila mednarodnega ali evropskega standarda, ko zadostujejo podatki v zvezi z ustreznim standardom. Komisiji navedejo tudi razloge, na podlagi katerih je uzakonitev takega tehničnega predpisa potrebna, če ti niso že jasno razvidni v osnutku."

Nacionalna ureditev

5 Člen 19 zakona št. 93 z dne 23. marca 2001 o okolju (GURI št. 79 z dne 4. aprila 2001, v nadaljevanju: zakon št. 93/2001) določa:

„1. Da se prepreči vnos v okolje, vključno preko odtokov, proizvodov, ki niso biorazgradljivi, morajo biti palčke, namenjene čiščenju ušes, ki se tržijo na

nacionalnem ozemlju, v 18 mesecih od dneva začetka veljavnosti tega zakona, proizvedene izključno iz biorazgradljivih snovi, v skladu s standardi UNI 10785.

2. Proizvodnja in trženje proizvodov, ki jih zadeva prvi odstavek, ki nimajo ustreznih značilnosti, bodo kršitve, potem ko se izteče 18-mesečni rok, šteto od dneva začetka veljavnosti tega zakona, ki bodo sankcionirane po upravni poti [...]"

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

6 Mestna policija (Vigili urbani) Comune di Stradella je 7. februarja 2003 v supermarketu Lidl, ki je na ozemlju te občine, preventivno zasegla paket, ki je vseboval 47 škatel vatiranih palčk, izdelanih v Franciji, za preveritev skladnosti s predpisom iz člena 19 zakona št. 93/2001.

7 Potem ko je navedena policija 18. februarja 2003 z zapisnikom ugotovila bionerazgradljivost zaseženih vatiranih palčk, je Lidlu naložila upravno kazen 3098 EUR zaradi kršitve zgoraj navedenega predpisa. Ker je ta kazen ostala neplačana, je župan občine di Stradella 31. julija 2003 vodstvu te družbe vročil „sklep-odredbo" za plačilo upravne kazni, ki se poviša na 3109,61 EUR.

8 Lidl je izpodbijal to odredbo pred Tribunale di Voghera z obrazložitvijo, da naj bi bil zakon št. 93/2001, glede na to, da ni bil pred njegovo razglasitvijo sporočen Komisiji, neuporabljiv, ker je v nasprotju z zakonodajo Skupnosti v zvezi s postopkom obveščanja na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov.

9 V teh okoliščinah je Tribunale di Voghera prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Ali se morajo določbe člena 1 Direktive 83/189/EGS (zdaj Direktiva 98/34/ES) o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov razlagati v smislu, da je treba razumeti, da se izraz ‚tehnični predpis', uporabljen v navedenem členu 1, uporabi za nacionalno zakonodajno določbo, kot je člen 19 zakona št. 93 z dne 23. marca 2001, ki v Italiji prepoveduje trženje palčk, namenjenih čiščenju ušes (bolj znane pod imenom ‚cotton-stick'), ker snov, iz katere so proizvedene, ni biorazgradljiva?

2. Ali bi, ob pritrdilnem odgovoru na prvo vprašanje, italijanska vlada morala predhodno obvestiti Komisijo o členu 19 zgoraj navedenega zakona št. 93 z dne 23. marca 2001, po določbah člena 8 Direktive 83/189/EGS (zdaj Direktiva 98/34/ES), da se potrdi njegova uporaba v Italiji, kot je predvideno v členih 8 in 9 iste direktive?

3. Ali ob pritrdilnem odgovoru na drugo vprašanje in ob neizpolnitvi obveznosti posredovanja člena 19 zakona št. 93/2001 Komisiji [...], povezane določbe člena 28 ES, v zvezi z načeli in pravili, ki varujejo prosti pretok blaga, in Direktive 83/189/EGS (zdaj Direktiva 98/34/ES), dovoljujejo italijanskemu sodniku, da ne uporabi zadevne nacionalne določbe, ki jo je treba šteti za nezakonito glede tega, da se uporablja za proizvode, ki izvirajo iz druge države članice Evropske Unije?"

Vprašanja za predhodno odločanje

Prvo vprašanje

10 S prvim vprašanjem predložitveno sodišče sprašuje, ali je treba člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlagati v tem smislu, da nacionalna zakonodajna določba, kot je člen 19 zakona št. 93/2001, če obsega prepoved trženja vatiranih palčk, ki niso proizvedene iz biorazgradljivih snovi po nacionalnem standardu, pomeni tehnični predpis.

11 Lidl, francoska vlada in Komisija zatrjujejo, da je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno.

12 V tem pogledu je treba poudariti, da se po besedilu člena 1, točka 11, Direktive 98/34 nacionalna določba države članice, ki prepoveduje proizvodnjo, uvoz, trženje ali uporabo proizvoda, šteje za vrsto tehničnega predpisa (glej sodbo z dne 21. aprila 2005 v zadevi Lidberg, C-267/03, ZOdl., str. I-3247, točka 54).

13 V tem primeru torej zadošča ugotovitev, da je člen 19(2) zakona št. 93/2001 taka določba. Dejansko po tem odstavku proizvodnja in trženje vatiranih palčk, ki nimajo ustreznih lastnosti, kar pomeni, da niso proizvedeni izključno iz biorazgradljivih snovi, v skladu s standardi UNI 10785 pomenita kršitvi, za kateri se naloži kazen po upravni poti.

14 Na prvo vprašanje je torej treba odgovoriti, da se člen 1, točka 11, Direktive 98/34 razlaga v tem smislu, da nacionalna zakonodajna določba, kot je člen 19 zakona št. 93/2001, če obsega prepoved trženja vatiranih palčk, ki niso proizvedene iz biorazgradljivih snovi po nacionalnem standardu, pomeni tehnični predpis.

Drugo vprašanje

15 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem sprašuje, ali bi Italijanska republika morala nacionalno določbo, kot je člen 19 zakona št. 93/2001, če pomeni tehnični predpis, pred njenim sprejetjem sporočiti Komisiji, v skladu s členom 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34.

16 Lidl, francoska vlada in Komisija zatrjujejo, da je treba na to vprašanje odgovoriti pritrdilno.

17 V tem pogledu je treba najprej poudariti, da peta uvodna izjava Direktive 98/34 natančneje določa, da je nujno potrebno, da ima Komisija potrebne podatke pred sprejetjem tehničnih določb in da jo morajo države članice, ki so na podlagi člena 10 ES zavezane olajšati ji izpolnitev njene naloge, obvestiti o svojih osnutkih na področju tehničnih predpisov.

18 Drugič, iz ustaljene sodne prakse izhaja, da člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive Sveta 83/189/EGS z dne 28. marca 1983 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov (UL L 109, str. 8), ki se v

bistvu ponovi v členu 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34, nalaga državam članicam obveznost, da takoj sporočijo Komisiji vsak osnutek tehničnega predpisa (glej predvsem sodbi z dne 17. septembra 1996 v zadevi Komisija proti Italiji, C-289/94, Recueil, str. I-4405, točki 52 in 53, in z dne 7. maja 1998 v zadevi Komisija proti Belgiji, C-145/97, Recueil, str. I-2643, točka 10).

19 Zato je treba na drugo vprašanje odgovoriti tako, da je treba člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34 razlagati v tem smislu, da se mora Komisija Evropskih skupnosti obvestiti o nacionalni določbi, ki pomeni tehnični predpis, kot je člen 19 zakona št. 93 z dne 23. marca 2001, pred njenim sprejetjem.

Tretje vprašanje

20 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem sprašuje, ali, kolikor člen 19 zakona št. 93/2001 pomeni tehnični predpis, ki bi moral biti sporočen Komisiji, določbe Direktive 98/34 dovoljujejo nacionalnemu sodniku, da jih ne uporabi zaradi dejstva, da tako predhodno obvestilo ni bilo poslano.

21 Lidl, francoska vlada in Komisija zatrjujejo, da je treba pritrdilno odgovoriti tudi na tretje vprašanje.

22 V tem pogledu iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je namen Direktive 98/34 s preventivnim nadzorom varovati prosti pretok blaga, ki je eden od temeljev Skupnosti, in da je ta nadzor koristen, če tehnični predpisi iz te direktive lahko pomenijo ovire pri menjavi blaga med državami članicami, te ovire pa so

sprejemljive le, če so potrebne za zadovoljitev nujnih zahtev, ki so v splošnem interesu (glej v tem smislu sodbi z dne 30. aprila 1996 v zadevi CIA Security International, C-194/94, Recueil, str. I-2201, točka 40, in z dne 16. junija 1998 v zadevi Lemmens, C-226/97, Recueil, str. I-3711, točka 32).

23 Obveznost obveščanja, ki je namen zlasti člena 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34, pomeni pomembno sredstvo za uresničitev tega skupnostnega nadzora, učinkovitost te pa bo toliko večja, če se ta direktiva razlaga v tem smislu, da nespoštovanje obveznosti obveščanja pomeni bistveno pomanjkljivost takega postopka, da so zadevni tehnični predpisi neuporabljivi proti posameznikom (glej zgoraj navedeni sodbi CIA Security International, točke 44, 48 in 54, in Lemmens, točka 33).

24 Zato je treba odgovoriti na tretje vprašanje tako, da se mora člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34 razlagati v tem smislu, da lahko nacionalni sodnik odloči, da ne uporabi določbe notranjega prava, ki pomeni tehnični predpis, kot je člen 19 zakona št. 93/2001, če Komisija o njej ni bila obveščena pred njenim sprejetjem.

Stroški

25 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

1. **Člen 1, točka 11, Direktive Evropskega parlamenta in Sveta 98/34/ES z dne 22. junija 1998 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih standardov in tehničnih predpisov o storitvah informacijske družbe, kakor je bila spremenjena z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 98/48/ES z dne 20. julija 1998, je treba razlagati v tem smislu, da nacionalna zakonodajna določba, kot je člen 19 zakona št. 93/2001 z dne 23. marca 2001 o okolju, če obsega prepoved trženja vatiranih palčk, ki niso proizvedene iz biorazgradljivih snovi po nacionalnem standardu, pomeni tehnični predpis.**

2. **Člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48, je treba razlagati v tem smislu, da je treba Komisijo Evropskih skupnosti obvestiti o nacionalni določbi, ki pomeni tehnični predpis, kot je člen 19 zakona št. 93 z dne 23. marca 2001, pred njenim sprejetjem.**

3. **Člen 8(1), prvi pododstavek, Direktive 98/34, kakor je bila spremenjena z Direktivo 98/48, je treba razlagati v tem smislu, da lahko nacionalni sodnik odloči, da ne uporabi določbe notranjega prava, ki pomeni tehnični predpis, kot je člen 19 zakona št. 93/2001 z dne 23. marca 2001, če Komisija o njej ni bila obveščena pred njenim sprejetjem.**

Podpisi